

กฎหมายล้มละลาย

การบรรยายครั้งที่ ๓

โดย อาจารย์ ดร.กนก จุลมนต์

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำ

กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

วันอังคารที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๘

ณ เนติบัณฑิตยสภา

ขั้นตอนการดำเนินคดีล้มละลาย

๑. การยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องขอ (ม.๕,๑๐,๘๒,๘๘)
๒. คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือยกฟ้องหรือยกคำร้องขอ (ม.๑๔,๘๔,๘๘)
๓. วันนัดตรวจคำขอรับชำระหนี้ (ม.๑๐๔-๑๐๖, ๑๐๘)
๔. วันนัดประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก (ม.๓๑, ๓๖)
(พิจารณาคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย) (ม. ๔๕-๖๐)
๕. การนัดไต่สวนลูกหนี้ โดยเปิดเผย (ม.๔๒)
๖. คำพิพากษาให้ล้มละลาย (ม.๖๑)
๗. วิธีการที่จะหลุดพ้นจากการล้มละลาย: ประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย (ม.๖๓) ปลดจากล้มละลาย (ม.๖๗/๑,๗๑, ๘๑/๑) และการยกเลิกการล้มละลาย (ม. ๑๓๕)

การประนอมหนี้

๑. การประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย ม. ๔๕

๑.๑ ความหมายของการประนอมหนี้

๑.๒ ระยะเวลาในการขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย (ม.๓๐ (๒))

การที่ ล. มายื่นคำร้องขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตาม ม. ๔๕ แล้ว ศ.จะส่งค่านำพิพากษา โดยให้ ล. ไปดำเนินการขอประนอมหนี้ต่อจพท. ไม่ได้ ต้องยกคำร้องของ ล. และพิพากษาให้ ล. ล้มละลายตามความที่บัญญัติไว้ในม. ๖๑ (๑๘๒๑/๒๓)

การประนอมหนี้ (ต่อ)

๑.๓ การประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาคำขอประนอมหนี้

นิยาม ม. ๖ คำว่า “มติ” และ “มติพิเศษ” และ ม. ๔๘

๑.๔ การประนอมหนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากศาลด้วย

ม. ๔๖, ๔๘, ๕๐

- เจื่อนใจในการที่ศาลจะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้
ม. ๕๑, ๕๓, ๕๔ ศาลได้ไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยแล้ว

[เปรียบเทียบ] ไม่มีกฎหมายบังคับให้ศาลไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย
ก่อนพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย (๒๑๘๑/๓๕) (ม.๔๒ ว.หนึ่งตอนท้าย)

การประนอมหนี้ (ต่อ)

- ม. ๕๓ (๒) หมายความว่า ลูกหนี้ต้องเสนอขอชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ทุกรายในจำนวนหรือสัดส่วนที่เท่ากัน
- การขอแก้ไขคำขอประนอมหนี้ ม. ๔๗

๑.๕ ผลของการประนอมหนี้ที่ศาลเห็นชอบด้วย ม. ๕๖ + ๗๗

เจ้าหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระหนี้คือ เจ้าหนี้ที่ไม่ต้องห้ามมิให้ขอรับชำระตามพรบ.ล้มฯ ม. ๕๔

ผูกมัดจนทั้งหมดในเรื่องหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระได้ ไม่ว่าจะป็นเจ้าหนี้ฝ่ายข้างน้อยที่ไม่ได้ลงมติยอมรับคำขอประนอมหนี้ หรือแม้แต่เจ้าหนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ได้แต่ไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ก็ตาม

คำพิพากษาฎีกา ๑๐๐๑/๒๕๐๘ (ประชุมใหญ่)

เมื่อเจ้าหนี้ไม่ได้ขอรับชำระหนี้ตามวิธีการดังกล่าวจนได้มี
การประนอมหนี้เรียบร้อยและศาลสั่งปิดคดีแล้ว หากหนี้ของ
เจ้าหนี้ไม่ใช่หนี้ดังที่ระบุไว้ในม. ๗๗ การประนอมหนี้ก็
ผูกมัดเจ้าหนี้ด้วยตาม ม. ๕๖ เจ้าหนี้จะมาฟ้องลูกหนี้ให้ต้อง
รับผิดชอบในหนี้นั้นในภายหลังมิได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๕/๒๕๕๒ (Reaffirmation)

แต่ถ้าภายหลังจากที่ลูกหนี้หลุดพ้นจากการล้มละลายแล้ว ลูกหนี้
ได้ทำหนังสือตกลงยอมชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ที่ไม่ได้ยื่นคำขอรับ
ชำระหนี้ไว้ เจ้าหนี้อย่อมมีสิทธิบังคับได้ตามกฎหมาย

- ม. ๕๖: ดังนั้น ลูกหนี้จะต้องชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตาม ม.๗๗ (๑)
และ (๒) เต็มตามจำนวนเดิม แม้เจ้าหนี้ดังกล่าวจะมีได้ยื่นคำ
ขอรับชำระหนี้ต่อจพท. ตาม ม. ๕๑ ก็ตาม; ซึ่งข้อยกเว้นกรณีนี้
กฎหมายหาได้บัญญัติว่าจะต้องเป็นหนี้ที่ได้ยื่นคำขอรับชำระ
แล้ว หรือเป็นบทบัญญัติที่อยู่ภายใต้บังคับ ม. ๕๑

- เมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการระงับการประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย
ถือว่าคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดนั้นเป็นอันยกเลิกไปในตัว
ลูกหนี้กลับมาเป็นผู้มีอำนาจจัดการทรัพย์สินและกิจการของ
ตนได้ดังเดิม (๔๕๕๕/๓๖, ๖๐๖๓/๕๘ และ *๖๖๐๒/๖๐*)
- การระงับหนี้ไม่ทำให้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้
หลุดพ้นไปด้วย ม. ๕๕ เพราะการระงับหนี้ไม่ได้ทำให้หนี้
เดิมระงับสิ้นไป

๑.๖ กรณีลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามข้อตกลงในการ ประนอมหนี้

- การที่ ม. ๖๐ ว.หนึ่ง บัญญัติให้ศาลยกเลิกการประนอมหนี้และพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายนั้น ย่อมมีผลทำให้หนี้ตามข้อตกลงในการประนอมหนี้ระงับไป ผู้ค้ำประกันชั้นขอประนอมหนี้ตาม ม. ๔๕ ว.สอง ย่อมหลุดพ้นจากความรับผิดชอบไปด้วย ป.พ.พ. ม. ๖๕๘ (หนี้ของลูกหนี้ระงับสิ้นไป) ส่วนตัวลูกหนี้ก็ต้องกลับมารับผิดชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามจำนวนหนี้เดิม (๑๑๕๗/๒๕๑๐)
- อย่างไรก็ตาม คำสั่งศาลที่ให้ยกเลิกการประนอมหนี้นั้นไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำไปแล้วตามข้อประนอมหนี้นั้นดังที่บัญญัติไว้ตอนท้ายของ ม. ๖๐ ว.หนึ่ง

- หากศาลเห็นควรให้โอกาสจำเลยปฏิบัติตามคำขอประนอม
หนี้ต่อไปภายในเวลาที่กำหนดก็สามารถทำได้โดยให้เลื่อน
การสั่งยกเลิกการประนอมหนี้ออกไปก่อน แต่ถ้าศาลสั่ง
ยกเลิกการประนอมหนี้แล้ว บทบัญญัติตาม ม. ๖๐ บังคับว่า
ศาลต้องพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายสถานเดียว (๑๒๓๕/๐๘)
และจะกลับไปใช้มาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่กรณีนี้ได้
(๖๐๕๘/๔๑)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๐๖๗/๒๕๕๘

- ศ.มีคำสั่งเห็นชอบด้วยการระงอมหนี้ก่อนล้มละลายของ ล. ๒;
ล. ๒ กลับมามีอำนาจในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของตนเอง
(๔๕๕๕/๓๖)
- ต่อมา ล. ๑ กู้ยืมเงิน โดยมี ล. ๒ เป็นผู้ค้ำประกัน ส.ค้ำประกันไม่ต้องห้าม
ตาม ม. ๒๒ และ ๒๔
- ล.๒ ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามที่ได้ตกลงไว้ในการระงอมหนี้ ศาลยกเลิก
การระงอมหนี้และพิพากษาให้ ล.๒ ล้มละลาย
- มูลหนี้ตามส.ค้ำที่ จก.นำไปฟ้อง ล. ๒ เป็นคดีแพ่งเกิดขึ้นในระหว่างวันที่
ศ.มีคำสั่งเห็นชอบด้วยการระงอมหนี้ก่อนล้มละลายของ ล. ๒ ถึงวันที่ศาล
พิพากษาให้ ล. ๒ ล้มละลาย ซึ่ง จก.ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ในมูลหนี้
ตามส.ค้ำประกันดังกล่าวต่อ จพท. ตาม ม. ๖๐ ว.สอง

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๐๖๗/๒๕๕๘ (ต่อ)

- แต่จก. ไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อ จพท.
- เมื่อ ล. ๒ ได้รับการปลดจากลี้มละลายตาม ม. ๘๑/๑ วรรคท้าย ประกอบ ม. ๗๗ ซึ่งมีผลให้ ล. ๒ หลุดพ้นจากหนี้ทั้งปวงอันพึงขอรับชำระหนี้ได้ ทั้งเป็นหนี้ที่ไม่ต้องด้วยข้อยกเว้นตาม ม. ๗๗(๑) และ (๒) ล. ๒ ย่อมหลุดพ้นจากหนี้ตามส.คำประกันที่ จก. นำไปฟ้อง ล. ๒ เป็นคดีแพ่งแล้ว จก. ย่อมไม่มีอำนาจนำหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวมาฟ้อง ล. ๒ เป็นคดีล้มละลายได้อีก

(ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) วันที่ ๔ มิ.ย. ๒๕๕๘)

๑.๓) การขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายกระทำได้ครั้งเดียว (ม. ๖๑ วรรคหนึ่ง)

ฎ. ๓๖๕๖/๒๕๓๔

การที่ ล. ยื่นคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายอีก

- มิได้ยื่นภายในกำหนดเวลาตาม ม. ๔๕
- การยื่นอีกทำให้คดีล้มไม่อาจดำเนินไปโดยรวดเร็วผิดวัตถุประสงค์ตาม ม. ๑๓ และ ๑๕๓ (ปจบ. ม. ๑๕๓ ถูกยกเลิก)
- ทั้งไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้นำบทบัญญัติในส่วนที่ ๘ ว่าด้วยการประนอมหนี้ภายหลังล้มมาใช้กับก่อนล้ม จึงนำม. ๖๓ มาใช้ดังที่ ล. อ้างไม่ได้

๒. การประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย

- ม. ๖๓ : พรบ.ล้มฯ (ฉ.๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑
- แม้ศาลได้มีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายและให้จำเลยมีอำนาจจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของตนแล้วก็ตาม ก็มีได้หมายความว่า อำนาจจัดการทรัพย์สินของจพท. จะสิ้นสุดลงโดยสิ้นเชิง เพราะจพท. ยังต้องมีอำนาจหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อตกลงในการประนอมหนี้อยู่ (ฎ. ๔๘๖/๓๖)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๕๗/๒๕๓๕

การประนอมหนี้ภายหลังล้มละลายซึ่งที่ประชุมเจ้าหนี้ได้ยอมรับและ
ศาลเห็นชอบแล้ว ผูกมัด เจ้าหนี้ทั้งหมดในเรื่องหนี้ซึ่งอาจรับชำระ
หนี้ได้ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๖๓
ประกอบมาตรา ๕๖ และลูกหนี้มีหน้าที่ต้องชำระหนี้ตามข้อตกลงใน
การประนอมหนี้นั้นแล้ว ไม่ว่าภายหลังจากนั้นจะเกิดมีข้อเท็จจริง
เกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ อย่างไร แม้จะมีผลทำให้เจ้าหนี้สามารถ
ได้รับชำระหนี้ได้เร็วกว่าที่ลูกหนี้ตกลงไว้ในการประนอมหนี้ ก็ไม่อาจ
นัดประชุมเจ้าหนี้เพื่อเพิ่มเติมเงื่อนไขข้อตกลงประนอมหนี้
นอกเหนือไปจากที่ลูกหนี้ได้ตกลงไว้ในการประนอมหนี้ นั้นได้
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงไม่มีอำนาจที่จะเรียกประชุมเจ้าหนี้ได้ตาม
คำร้อง

(ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๘ ข้อ ๔ (ก))

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๖๘/๒๕๖๔

คำขอประนอมหนี้ภายหลังล้มละลายของจำเลยที่ ๒ ที่ขอไถ่ถอนทรัพย์
หลักประกันของผู้ร้องโดยจำเลยที่ ๒ กำหนดราคาไถ่ถอนทรัพย์
หลักประกันเองซึ่งผู้ร้องไม่ยินยอมด้วย จึงเป็นคำขอประนอมหนี้ที่
กระทบสิทธิของผู้ร้องในฐานะเจ้าหนี้มีประกัน อันเป็นคำขอประนอม
หนี้ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และผู้คัดค้านไม่อาจดำเนินการจัดประชุม
เพื่อเสนอให้ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติเพื่อพิจารณาคำขอประนอมหนี้
ภายหลังล้มละลายของจำเลยที่ ๒ ดังกล่าวได้ การจัดประชุมเจ้าหนี้
ครั้งอื่นเมื่อวันที่ ๑๗ ต.ค. ๒๕๖๑ เพื่อพิจารณาคำขอประนอมหนี้
ภายหลังล้มละลายของจำเลยที่ ๒ ของผู้คัดค้านจึงกระทำโดยมิชอบ

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๓๕/๒๕๖๔

ปลดล้มแล้ว-ยื่นคำขอประนอมหนี้หลังล้มไม่ได้

การประนอมหนี้ภายหลังล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๖๓ นั้น เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ลูกหนี้ในคดีล้มละลายที่ได้ถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลายอยู่นั้นได้เสนอทำความตกลงในการชำระหนี้แต่เพียงบางส่วนหรือโดยวิธีอื่นให้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หากที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติพิเศษ ยอมรับคำขอประนอมหนี้และศาลได้เห็นชอบด้วยการประนอมหนี้แล้วจะทำให้ลูกหนี้หลุดพ้น จากหนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ได้มาผูกพันในหนี้ตามคำขอประนอมหนี้ ทั้งถ้าศาลเห็นชอบด้วย การประนอมหนี้ภายหลังล้มละลายแล้ว ศาลจะต้องมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายและมีคำสั่งให้ลูกหนี้กลับมีอำนาจจัดการทรัพย์สินของตน...

และหากว่าศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการระงับหนี้ภายหลังล้มละลาย
แล้ว แต่ต่อมาลูกหนี้ผิดนัดในการชำระหนี้ตามคำขอระงับหนี้ ศาลมี
อำนาจสั่งให้ยกเลิกการระงับหนี้และพิพากษาให้ลูกหนี้เป็นบุคคล
ล้มละลายต่อไป เช่นนี้เมื่อลูกหนี้ได้รับการปลดจากการล้มละลายแล้ว
การเป็นบุคคลล้มละลายของลูกหนี้ ย่อมสิ้นสุดลง ลูกหนี้จึงไม่อาจจะขอ
ระงับหนี้ภายหลังล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.
๒๔๘๓ มาตรา ๖๓ ได้อีก

(ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๕)

ขั้นตอนการดำเนินคดีล้มละลาย

๑. การยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องขอ (ม.๕,๑๐,๘๒,๘๘)
๒. คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือยกฟ้องหรือยกคำร้องขอ (ม.๑๔,๘๔,๘๘)
๓. วันนัดตรวจคำขอรับชำระหนี้ (ม.๑๐๔-๑๐๖, ๑๐๘)
๔. วันนัดประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก (ม.๓๑, ๓๖)
(พิจารณาคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย) (ม. ๔๕-๖๐)
๕. การนัดไต่สวนลูกหนี้ โดยเปิดเผย (ม.๔๒)
๖. คำพิพากษาให้ล้มละลาย (ม.๖๑)
๗. วิธีการที่จะหลุดพ้นจากการล้มละลาย: ประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย (ม.๖๓) ปลดจากล้มละลาย (ม.๖๗/๑,๗๑, ๘๑/๑) และการยกเลิกการล้มละลาย (ม. ๑๓๕)

การประชุมเจ้าหน้าที่และกรรมการเจ้าหน้าที่

๑. การประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรก ม. ๓๑

- เจ้าหน้าที่จะต้องลงมติไปในทางใดทางหนึ่ง
- ลูกหนี้มิได้ขอประนอมหนี้ เจ้าหน้าที่จะลงมติมิให้ลูกหนี้เป็นบุคคลล้มละลายไม่ได้ (๕๕๕/๐๕ (ประชุมใหญ่) และ*๕๖๘๓/๕๘*)
การที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายข้างมากลงมติเช่นนั้น ย่อมเป็นการนอกเหนือไปจากบทบัญญัติใน ม. ๓๑ จึงเป็นการฝ่าฝืนและขัดต่อกฎหมายล้มละลาย ศาลจึงสั่งให้ทำลายมติดังกล่าวได้เมื่อจพท.ร้องและเมื่อสั่งทำลายมติดังกล่าวแล้ว ก็มีผลเท่ากับเจ้าหน้าที่ไม่ลงมติประการใด ศาลย่อมพิพากษาให้ลูกหนี้เป็นบุคคลล้มละลายได้ตาม ม. ๖๑

การประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรก

๑. ลูกหนี้ไม่ยื่นคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรกต้องมีมติขอให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย → ม. ๔๒ (ไต่สวนลูกหนี้ โดยเปิดเผย) → ม. ๖๑ (คำพิพากษาให้ล้มละลาย)
๒. ลูกหนี้ยื่นคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย แต่ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรกไม่ยอมรับด้วยมติพิเศษ ถือว่าที่ประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรกมีมติขอให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย → ม. ๔๒ (ไต่สวนลูกหนี้ โดยเปิดเผย) → ม. ๖๑ (คำพิพากษาให้ล้มละลาย)

การประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรก

๓. ลูกหนี้ยื่นคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรกยอมรับด้วยมติพิเศษ → ม.๕๑ + ๔๒ ใต้สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย → ม.๕๖ ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ (มาตรา ๔๕ ถึง ๖๐)

การประชุมเจ้าหน้าที่และกรรมการเจ้าหน้าที่ (ต่อ)

๒. การประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งอื่น ม. ๓๒

- จพท.จะต้องกำหนดหัวข้อประชุมให้ชัดเจน มิฉะนั้น มติของที่ประชุมอาจไม่ชอบ (๒๖๓/๐๘, *๕๒๖๓/๕๕* อยู่หน้าถัดไป)

๓. ประธานในการประชุมเจ้าหน้าที่ ม. ๓๓

๔. องค์กรประชุมของที่ประชุมเจ้าหน้าที่: ไม่ได้กำหนด (๑๒๘๔/๑๓)

เพราะนิยามของ “มติ” และ “มติพิเศษ” นับเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่เข้าประชุม และออกเสียงลงคะแนน

๕. เจ้าหน้าที่ที่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหน้าที่ ม. ๓๔ และ ๓๕

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๒๖๓/๒๕๕๘

การเรียกประชุมเจ้าหนี้ครั้งอื่นเป็นกรณีที่จพท. สอบถามความประสงค์ของเจ้าหนี้ในการดำเนินการแก่ที่ดินพิพาทเพื่อให้การดำเนินคดีล้มละลายสามารถดำเนินการต่อไปได้ โดยจพท. ได้กำหนดหัวข้อประชุมให้เจ้าหนี้แสดงความประสงค์เกี่ยวกับที่ดินทั้งสองแปลงและระบุเงื่อนไขว่า หากเจ้าหนี้ไม่มาประชุมหรือไม่แสดงตามกำหนดจะถือว่าไม่ประสงค์ดำเนินการแก่ทรัพย์สินดังกล่าวและไม่คัดค้านการที่จพท. จะรายงานขอให้ศาลมีคำสั่งปิดคดี เมื่อถึงกำหนดวันนัดฯ ไม่มีเจ้าหนี้รายใดมาประชุม จึงถือว่าเจ้าหนี้ได้สละสิทธิที่จะดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินพิพาทโดยปริยายจพท. จึงไม่สามารถดำเนินการใดๆ กับที่ดินพิพาทตามพรบ.ล้มฯ ได้อีกต่อไป... (ดู ม.๑๔๕ (๓))

กฎหมาย ม.๓๖ ไม่ได้กำหนดว่าให้ จพท.เรียกประชุมเจ้าหนี้ครั้งอื่นภายหลังจากศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว ดังนั้น แม้แต่ภายหลังจากศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ชั่วคราว หากมีความจำเป็นที่ จพท.จะต้องปรึกษาเกี่ยวกับวิธีที่จะจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ จพท.ก็เรียกประชุมเจ้าหนี้ครั้งอื่นได้ ดังนั้น การประชุมเจ้าหนี้ครั้งอื่นตามม. ๓๒ อาจกระทำก่อนมีการประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกตามม.๓๑ ก็ได้

การประชุมเจ้าหน้าที่และกรรมการเจ้าหน้าที่ (ต่อ)

๖. ศาลอาจจะมีคำสั่งห้ามมิให้ปฏิบัติตามมติที่ประชุมเจ้าหน้าที่

ม. ๓๖ “การทำลายมติ”

ม. ๓๖ ให้อำนาจจพท.เท่านั้นที่จะยื่นคำขอต่อศาลได้ เจ้าหน้าที่ไม่มีสิทธิ (๑๒๘๘/๐๓ และ ๑๒๘๕/๔๐)

๗. กรรมการเจ้าหน้าที่ ม. ๓๓, ๓๘ และ ๔๑ (ดู ม. ๑๒๓ ว.สอง และ ๑๔๕ (๑) ถึง (๕) ประกอบ)

๘. การไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย ม. ๔๒ และ ๔๓ (ดู ม.๘๑/๓ ประกอบ)

ขั้นตอนที่ ๖: คำพิพากษาให้ล้มละลาย

๑. กรณีลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามข้อตกลงในการประนอมหนี้ ม. ๖๐
๒. กรณีลูกหนี้ไม่ได้ขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายหรือการขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายไม่เป็นผลสำเร็จ (ที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่ยอมรับคำขอประนอมหนี้ด้วยมติพิเศษ หรือการประนอมหนี้ไม่ได้รับความเห็นชอบจากศาล) ม. ๖๑

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๘๐/๒๕๓๑

ม.๖๑ เป็นบทบังคับให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายทันที เมื่อได้ดำเนินคดีตามขั้นตอนของมาตราดังกล่าวครบถ้วน ส่วนปัญหาที่จำเลยฎีกาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดและคดีอยู่ระหว่างพิจารณาไม่กระทบกระเทือนถึงการที่ศาลชั้นต้นจะดำเนินคดีล้มต่อไปตามขั้นตอนเพราะคดีล้มต้องกระทำโดยเร่งด่วนตามม. ๑๓ หากต่อมาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเปลี่ยนแปลงไป คำพิพากษาให้จำเลยล้มละลายก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย เพราะการล้มละลายเริ่มต้นมีผลตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ตาม ม. ๖๒

- **การเริ่มต้นของการล้มละลาย ม. ๖๒** เป็นเรื่องผลเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ ห้ามมีผลให้สถานะบุคคลของลูกหนี้เปลี่ยนเป็นบุคคลล้มละลายตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ไปด้วยไม่ (๓๖๓/๒๓ (ประชุมใหญ่))
- **การควบคุมตัวและทรัพย์สินของลูกหนี้และการจำกัดสิทธิ (ม. ๖๔ ถึง ๖๗)**

คำอธิบาย กฎหมายล้มละลาย

พิมพ์ครั้งที่

๙

- การดำเนินคดีล้มละลาย
- กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้รวมทั้งลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ปรับปรุงแก้ไขตามพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑)

ชีพ จุลมนต์

อดีตประธานศาลฎีกา

ดร.กนก จุลมนต์

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

ประจำสำนักประธานศาลฎีกา

ภาษาอังกฤษ สำหรับ นักกฎหมาย

English for Lawyers

สำหรับนิสิตนักศึกษาจากกฎหมายทุกระดับรวมทั้งชั้นเนติบัณฑิตและ
ผู้เตรียมตัวสอบเข้ารับราชการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาและอัยการ
ผู้ช่วยทุกสนาม

ดร.กนก จุลมนต์
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา
ดร.สุรชาติพิทย์ จุลมนต์ ทัศนชัยกุล
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

คำนำ

(พิมพ์ครั้งที่ 6)

การพิมพ์ครั้งที่ 6 ผู้เขียนทั้งสองได้เพิ่มเติมเนื้อหา ได้แก่

- 1) ข้อสอบภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายความรู้ชั้นเนติบัณฑิต สมัยที่ 77 (สอบวันที่ 6 เมษายน 2568)
- 2) ข้อสอบภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายความรู้ชั้นเนติบัณฑิต สมัยที่ 76 (สอบวันที่ 7 เมษายน 2567)
- 3) ข้อสอบแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) (สอบวันที่ 6 กรกฎาคม 2568)
- 4) ข้อสอบแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบวันที่ 8 มีนาคม 2568)
- 5) ข้อสอบแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบวันที่ 8 มีนาคม 2568)
- 6) ข้อสอบการอ่านจับใจความผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบวันที่ 8 มีนาคม 2568)
- 7) ข้อสอบแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) (สอบวันที่ 3 พฤศจิกายน 2567)
- 8) ข้อสอบแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) (สอบวันที่ 3 พฤศจิกายน 2567)
- 9) ข้อสอบการอ่านจับใจความผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบวันที่ 16 มิถุนายน 2567)
- 10) ข้อสอบแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบวันที่ 16 มิถุนายน 2567)
- 11) ข้อสอบแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) (สอบวันที่ 2 มีนาคม 2567)

ทั้งได้แก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาเดิมจากการพิมพ์ครั้งก่อนด้วย

ผู้เขียนทั้งสองคนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการศึกษาวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายที่มีส่วนช่วยให้นิติกร นักศึกษา และผู้เตรียมตัวสอบวิชาภาษาอังกฤษในสนามต่างๆ สามารถทำคะแนนสอบข้อนี้ได้ดีและสอบผ่านการสอบคัดเลือกหรือการทดสอบความรู้ในสนามต่างๆ ตามที่ผู้ใช้หนังสือเล่มนี้ตั้งเป้าหมายไว้

ดร.กนก จุลมนต์ และ ดร.สุธาทิพย์ จุลมนต์ ทัศนชัยกุล
28 พฤศจิกายน 2568

ร้านจำหน่ายหนังสือภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย

๑. ศูนย์หนังสือเนติบัณฑิตยสภา <https://bookstore.thethaibar.or.th>

๒. ร้านหนังสือกฎหมาย by the content

<https://www.facebook.com/tclawbook>

๓. ร้านหนังสือ Attorney285

<https://www.facebook.com/share/1CxymwW3xH/?mibextid=wwXIfr>

๔. ร้านปณรัชช <https://www.facebook.com/pn.rach.ch.pn.rach.ch>

๕. ร้านอินเตอร์บุ๊ก อยู่ใน โรงอาหารศาลรัชดา (ใต้อาคารจอดรถ)

<https://www.facebook.com/inter.bks>

ร้านที่ ๒ และ ๓ วางขายบน Shopee มีส่วนลดเพิ่มเติม